روزنامه صبح غرب کشور

■ چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ ■
■ سال هفدهم ■ شماره ۳۱۱۷ ■

معاونت شهرسازی شهرداری‌ها، پناه محیط زیست از گزند نخاله‌ها

جاده تهران، ملایر و مسیر امامزاده کوه؛ محورهای مملو از نخاله‌های ساختمانی

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم - طاهره ترابی‌مهوش: کارشناس مدیریت پسماند با اشاره به اینکه شهرداری‌ها باید زیرساخت‌های لازم برای اجرای دستورالعمل مدیریت پسماندهای ساختمانی را فراهم کنند گفت: معاونت شهرسازی شهرداری‌ها می‌توانند هنگام صدور مجوز ساخت‌وساز، نظارت و کنترل مناسبی بر مدیریت نخاله‌ها داشته باشند اما متأسفانه در بسیاری از شهرداری‌های کشور این موضوع یک کار اضافه قلمداد شده و به همین‌دلیل جدی گرفته نمی‌شود.

با افزایش جمعیت در شهر همدان طی سال‌های اخیر، گسترش ساخت‌وسازهای عمرانی و ساختمان‌ها، میزان تولید نخاله‌های ساختمانی به شکل چشمگیری در حال افزایش است.

این در حالی است که به‌جا ماندن پسماندهای ساختمانی، معضلات زیادی را ازجمله آلودگی‌های زیست‌محیطی و آلودگی‌های دیداری ایجاد می‌کند. تأسف‌بارتر اینکه هیچ فعالیت انسانی به اندازه ساخت و سازها زباله ایجاد نمی‌کند، به‌طوری که اگر امروز از کنار یک سایت ساختمانی در حال احداث و یا تخریب عبور کنید با انبوهی از نخاله و مواد جامد مواجه خواهید شد.

با توجه به حجم نخاله‌های ساختمانی و عمرانی در بیشتر شهرها این مسئله به یک مشکل اجتماعی و در عین حال زیست‌محیطی تبدیل شده چراکه طبق برآوردها، زباله‌های ساختمانی بیش از یک‌سوم زباله‌های تولیدشده در شهرها را تشکیل می‌دهند که شامل طیف گسترده‌ای از مواد همچون مواد عایق، بتن، آجر، کاشی و سرامیک، چوب، شیشه و پلاستیک، مخلوط‌های قیری، زباله‌های فلزی شامل کابل‌ها و لوله‌ها، خاک، خاک آلوده، سنگ،گچ، سیمان، رنگ، چسب و درزگیر، بتن، آجر، چوب، شیشه، فلزات و پلاستیک است.

نکته حائز اهمیت اینکه رهاسازی زباله‌ها و نخاله‌های ساختمانی در حاشیه جاده‌ها یکی از معضلات زیست‌محیطی شهر همدان شده که ممکن است این نخاله‌ها دارای سرب، آزبست یا سایر مواد خطرناک نیز باشد؛ بنابراین تخلیه پسماندهای ساختمانی در گذرگاه‌ها، اطراف باغ‌ها، جاده‌ها و بزرگراه‌ها باعث پدید آمدن مناظری زشت، آلودگی‌های زیست‌محیطی، ایجاد سد معبر و به‌دنبال آن به‌وجود آمدن حوادث احتمالی و خسارات مالی و غیره به شهروندان می‌شود.

از طرفی نخاله‌های ساختمانی، محل‌های مناسبی برای زندگی انواع و اقسام حشرات موذی، جوندگان و سگ‌های ولگرد است که این موجودات منابع و عوامل انواع بیماری‌ها هستند که سلامت ساکنان هر محله و شهروندان را مورد تهدید قرار می‌دهند، به همین خاطر مدیریت صحیح آن‌ها از موضوعاتی است که باید مورد توجه دستگاه‌های اجرایی مرتبط قرار گیرد.

نکته دیگر اینکه نخاله‌های ساختمانی علاوه‌بر برهم‌ریختن بستر و ساختار خاک و ایجاد آلودگی در خاک و منابع آب، در شرایط اضطرار آلودگی هوا می‌تواند موجب تشدید آلودگی هوا نیز شود.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا درخصوص شرایط فعلی پسماندهای ساختمانی در همدان با عادل عربی؛ معاون نظارت و پایش حفاظت از محیط زیست استان همدان و درخصوص پیامدهای مخرب این پدیده با همایون مدنی؛ کارشناس مدیریت پسماند گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

معاون نظارت و پایش حفاظت محیط زیست استان همدان با اشاره به اینکه روزانه حدود دو تا دو هزار و ۵۰۰ تن از این نوع پسماند در استان تولید می‌شود افزود: به طور خاص، بیش از هزار تن نخاله ساختمانی روزانه در شهر همدان تولید و به سایت نخاله‌های ساختمانی انتقال می‌یابد.

عادل عربی در پاسخ به این پرسش که به‌نظر شما نخاله‌ها و پسماندهای ساختمانی، به‌ویژه زمانی که به‌صورت غیرمجاز در باغ‌ها و زمین‌های اطراف شهر همدان انباشت می‌شوند، چه تهدیدات محیط زیستی ایجاد می‌کنند؟ اظهار کرد: پیش از پاسخ دادن به این پرسش باید بگویم سایتی که شهرداری همدان در حال حاضر برای تخلیه نخاله‌ها در نظر گرفته، تقریباً به ظرفیت کامل خود رسیده و به‌زودی نیاز به مکان‌یابی جدید خواهد بود که باید بر اساس ضوابط سازمان حفاظت محیط زیست انجام شود.

وی ادامه داد: مسئله بعدی اینکه در روستاها و مناطقی که فاقد سایت مدیریت نخاله هستند، متأسفانه شاهد پراکندگی و تخلیه غیرمجاز نخاله‌های ساختمانی هستیم که اگر نظارت کافی صورت نگیرد، این مسئله منجر به آسیب‌های جدی در اطراف شهرها و روستاها، به‌ویژه در مناطق کوهستانی و دامنه‌ها، خواهد شد.

این مسئول با ابراز اینکه در حاشیه جاده‌ها نیز این معضل به‌وضوح دیده می‌شود اظهار کرد: بر این اساس ما باید به فکر ایجاد سایت‌های اقماری مدیریت نخاله‌های ساختمانی به‌صورت تجمیعی برای چند روستا باشیم، این موضوع بارها از سوی سازمان حفاظت محیط زیست و اداره کل مربوطه پیگیری شده و بر اساس قانون، مسئولیت مدیریت این نخاله‌ها بر عهده شهرداران و دهیاران است.

عربی با تأکید بر اینکه در مناطقی که خارج از محدوده یا حریم شهرها و روستاها قرار دارند، این مسئولیت بر عهده بخشداران است، خاطرنشان کرد: اخیراً طی مکاتبه‌ای با فرمانداران استان، نواقص موجود را یادآور شده و اعلام کردیم کدام بخشدار، شهردار یا دهیار عملکرد بهتری داشته و کدام‌یک ضعف داشته‌اند.

وی ادامه داد: در این مکاتبه یک مهلت یک‌ماهه تعیین شده که اگر در این مدت اقدام مؤثری مشاهده نشود، طبق وظیفه نظارتی سازمان، موضوع به مراجع مربوطه ارجاع داده خواهد شد.

معاون نظارت و پایش حفاظت محیط زیست استان همدان در واکنش به این پرسش که بیشترین محل‌های رهاسازی غیرمجاز نخاله‌ها در حاشیه شهر همدان کجاست و چرا این مناطق انتخاب می‌شوند؟ بیان کرد: بیشترین تخلیه‌های غیرمجاز نخاله در مسیر جاده‌های تهران، ملایر و قهاوند و به‌طور پراکنده در مسیر روستاهای انصارالامام (ینگجه)، سولان و حیدره مشاهده می‌شود.

عربی، افزود: علت انتخاب این مناطق عمدتاً نزدیکی به محورهای اصلی و کاهش هزینه حمل نخاله‌ها است به طوری که متخلفان ترجیح می‌دهند به جای انتقال نخاله به سایت رسمی و تحمل هزینه‌های بیشتر، نخاله‌ها را در نزدیک‌ترین نقطه و دور از چشم مردم تخلیه کنند.

وی با تأکید بر اینکه این کار علاوه بر آسیب به طبیعت و منظر طبیعی، به لحاظ بهداشتی نیز خطرناک است. نخاله‌های ساختمانی ممکن است حاوی مواد خطرناک مانند رنگ دیوارها یا مواد شیمیایی باشند که با رها شدن در طبیعت موجب آلودگی شدید محیط زیست شوند تشریح کرد: بر این اساس با توجه به اهمیت حفاظت از حریم جاده‌ها، مردم و نهادهای متولی همچون شهرداری، دهیاری و بخشداری و نیز راهداری‌ها می‌توانند با مشاهده این تخلفات مستقیماً برخورد کرده و یا از طریق سامانه تلفنی ۱۵۴۰ نیز تخلفات را گزارش دهند تا در اسرع وقت اقدامات قانونی انجام شود.

وی در پاسخ به این پرسش که از مجموع بیش از دو هزار تن نخاله تولیدی روزانه، چه مقدار به سایت رسمی منتقل و چه مقدار به‌صورت غیرمجاز رها می‌شود؟ گفت: این میزان نخاله ساختمانی است که طبق برآوردها به سایت نخاله‌های ساختمانی منتقل می‌شود اما متأسفانه همچنان مقدار قابل توجهی که به‌نظر من شاید حدود ۱۰۰ تن باشد، به‌صورت غیرمجاز در محلات و اطراف شهرها رها می‌شود.

در ادامه کارشناس مدیریت پسماند در پاسخ به این پرسش که به‌نظر شما چه آسیب‌هایی از نظر محیط زیستی، بهداشتی یا اجتماعی ممکن است این نوع پسماندها در بلندمدت برای باغ‌ها و اراضی که در آن‌ها رها می‌شود ایجاد کند؟ عنوان کرد: از دیدگاه محیط زیستی و بهداشتی، این پسماندها را به‌نوعی پسماندهای خنثی می‌شناسیم چراکه مانند پسماندهای خانگی چنین خاصیتی ندارند که متعفن شوند یا تجزیه شده و بوی بد بدهند.

همایون مدنی ادامه داد: اما مهم‌ترین مسئله این است که از نظر زیباشناختی، محیط را به‌شدت تحت تأثیر قرار می‌دهند و از نظر اجتماعی و روان‌شناختی نیز اثرات منفی بر جامعه دارند، زیرا ایجاد چنین صحنه‌هایی بر روحیه عمومی مردم اثرگذار است.

وی با اشاره به اینکه از دیدگاه کشاورزی نیز این موضوع اهمیت دارد چراکه در بسیاری از مواقع، این پسماندها (به‌ویژه گچ و خاک) بافت خاک را تخریب کرده و موجب شوری خاک می‌شوند و در نتیجه زمین‌های کشاورزی را غیر حاصلخیز می‌کنند افزود: از سوی دیگر، برخی ترکیبات موجود در این نخاله‌ها ممکن است گازهایی منتشر کنند؛ البته میزان این گازها از نظر محیط زیستی چندان قابل توجه نیست، ولی در هر صورت نیاز به مدیریت صحیح دارند.

این کارشناس محیط زیست در واکنش به این مسئله که آیا شهرداری یا نهادهای مسئول، زیرساخت‌های لازم برای جمع‌آوری و ساماندهی نخاله‌ها را فراهم کرده‌اند؟ آیا مراکز بازیافت فعالی در این زمینه در کشور وجود دارد؟ گفت: در خصوص نخاله‌های عمرانی و ساختمانی، باید توجه داشت که دو نوع کلی وجود دارد؛ نخاله‌های حاصل از پروژه‌های عمرانی، مانند خاک‌برداری برای تونل یا گودبرداری، که در این موارد خاک و ترکیبات طبیعی منطقه جابجا می‌شوند بنابراین این موارد بیشتر خاک محسوب می‌شوند و نخاله به معنای رایج نیستند.

مدنی ادامه داد: نوع دیگر این پسماندها نخاله‌های ساختمانی است که در حین ساخت‌وساز یا تخریب ساختمان تولید می‌شود، این پسماندها شامل موادی همچون آجر، فلزات ساختمانی، کاشی‌های شکسته، گچ و خاک هستند.

وی با اشاره به اینکه این نخاله‌ها قابلیت بازیافت دارند، ابراز کرد: برای مثال، در زمان تخریب یک ساختمان، آجرها قابل بازیابی و استفاده مجدد بوده و فلزات نیز قابل اتصال مجدد هستند، نهایتاً مواد باقی‌مانده مثل گچ و خاک را می‌توان از محل جمع‌آوری و به مراکز دفع منتقل کرد.

این کارشناس حوزه پسماند با بیان اینکه در پروژه‌های عمرانی مثل حفاری تونل، خاک‌هایی مانند رس یا خاک مخلوط استخراج می‌شود که ارزش اقتصادی دارند اذعان کرد: خاک مخلوط می‌توانند دوباره به شن و ماسه تبدیل شود یا در کشاورزی و صنایع دیگر مورد استفاده قرار گیرد؛ بنابراین این نوع خاک‌ها ارزش افزوده ایجاد می‌کنند و می‌توانند در چرخه مصرف مجدد قرار گیرند.

مدنی در واکنش به این موضوع که در حال حاضر، آیا مراکز بازیافت فعالی در این زمینه داریم؟ گفت: تا جایی که اطلاع دارم، فقط یک مرکز در تهران وجود دارد که نخاله‌ها را به مصنوعات، شن و ماسه تبدیل می‌کند. در زمینه بازیافت خاک مخلوط هم چند مرکزی فعالیت می‌کنند، اما به‌طور کلی مراکز فراگیر بازیافت پسماندهای عمرانی و ساختمانی در کشور بسیار محدودند.

وی افزود: بنابراین ایجاد چنین مراکزی با توجه به حجم بالای این نوع پسماندها در شهرها و استان‌ها، ۱۰۰ درصد ضروری است، چراکه امروز در سطح بین‌الملل بازیافت پسماندهای عمرانی و ساختمانی به شکل گسترده‌ای توسعه یافته و استفاده مجدد از این ترکیبات کمک می‌کند تا هم از تخریب زیباشناسی محیط جلوگیری شود و هم منابع طبیعی حفظ شوند.

این کارشناس مدیریت پسماند با تأکید بر اینکه باید توجه داشت که چون این نخاله‌ها ترکیبات بسیار متنوع و ناهمگنی دارند، بازیافت آن‌ها نسبتاً هزینه‌بر است و به همین دلیل، حمایت و دخالت دولت برای تشویق سرمایه‌گذاران و فراهم کردن زیرساخت‌های لازم اهمیت ویژه‌ای دارد خاطرنشان کرد: این نوع پسماند نیز مانند سایر انواع پسماندها نیاز به مدیریت دارد؛ یعنی از مرحله ذخیره‌سازی و جمع‌آوری گرفته تا حمل و دفع، باید فرآیندی مشخص و نظام‌مند داشته باشد اما متأسفانه در بیشتر شهرهای ما این روند رعایت نمی‌شود.

مدنی با اشاره به اینکه بارها گفته‌ام که دستورالعمل آن در قانون مدیریت وجود دارد، اما متأسفانه اجرا نمی‌شود، گفت: به‌طور مثال، اگر هزینه حمل نخاله و فاصله محل تخلیه بسیار زیاد باشد، برای شرکت یا پیمانکار، دیگر مقرون‌به‌صرفه نخواهد بود که نخاله‌ها را تا محل تعیین‌شده منتقل کند، در نتیجه، تخلفات اتفاق می‌افتد و افراد در نزدیک‌ترین نقطه، خصوصاً در ساعات پایانی شب یا حتی گاهی در روز، اقدام به تخلیه غیرمجاز نخاله‌ها کرده و سریعاً محل را ترک می‌کنند.

وی خاطرنشان کرد: در این زمینه نیروی انتظامی می‌تواند کمک مؤثری داشته و شهرداری نیز باید با آن هماهنگ باشد تا جلوی این تخلفات را بگیرد اما متأسفانه باز هم، به‌دلیل نبود هماهنگی‌های لازم، پیگیری و رهگیری این تخلفات، به‌درستی انجام نمی‌شود و همچنان شاهد تخلیه‌های غیرمجاز هستیم.

این کارشناس محیط زیست، با بیان اینکه شیوه‌نامه‌ای برای مدیریت پسماندهای عمرانی و ساختمانی وجود دارد که توسط وزارت کشور تهیه شده خاطرنشان کرد: اینکه چرا این شیوه‌نامه اجرا نمی‌شود، به مشکلات خاص سیستم‌های شهری ما در ایران مرتبط است.

مدنی ادامه داد: تنها اقدامی که در راستای بازیافت این نوع از پسماندها صورت گرفت و شخصاً دیدم، در کرمانشاه بود توسط خانم شیرزادی بود، وی طی پروژه‌ای یکسری تجهیزات خاص هم برای این کار خریداری کرد، اما به‌دلیل هزینه‌های بالای آن، پروژه موفق نبود و در نهایت تجهیزات را برای فروش گذاشتند که البته خریداری هم پیدا نشد.

وی با بیان اینکه در صورت مدیریت مناسب، این نخاله‌ها می‌توانند به‌عنوان خاک پوششی در مراکز دفن زباله استفاده شوند که این هم نوعی استفاده مجدد از پسماند محسوب می‌شود ابراز کرد: از سوی دیگر، در دستورالعمل مربوطه، نقش سازندگان ساختمان‌ها در مدیریت نخاله‌ها تعریف شده، به این ترتیب که تولیدکننده و دفع‌کننده پسماند مشخص شده است.

وی ادامه داد: برای مثال اگر من ساختمانی را تخریب یا بازسازی کنم و نخاله‌هایی تولید شود، باید طبق تعهداتی که دارم، مسئولیت جمع‌آوری و تحویل صحیح آن‌ها را بر عهده بگیرم.

این کارشناس محیط زیست با ابراز اینکه این تعهد می‌تواند در قالب تعهد شخصی و از طریق چارچوب‌های قانونی پیگیری شود؛ ابراز کرد: بازهم تأکید می‌کنم این موارد در شیوه‌نامه مدیریت نخاله‌ها پیش‌بینی و دقیقاً مشخص شده که هر فرد یا مجموعه باید چه اقداماتی انجام دهد پس اگر شهروندان به این دستورالعمل مراجعه کنند، کاملاً می‌توانند وظایف خود را متوجه شوند.

مدنی با تأکید بر اینکه شهرداری‌ها نیز باید زیرساخت‌های لازم برای اجرای این دستورالعمل را فراهم کنند، به‌ویژه معاونت شهرسازی شهرداری‌ها می‌توانند هنگام صدور مجوز ساخت‌وساز، نظارت و کنترل مناسبی بر مدیریت نخاله‌ها داشته باشد گفت: متأسفانه در بسیاری از شهرداری‌های کشور این موضوع یک کار اضافه قلمداد شده و به همین دلیل جدی گرفته نمی‌شود.

وی، ادامه داد: بنابراین وقتی من به‌عنوان تولیدکننده نمی‌دانم نخاله‌های عمرانی را باید به کجا تحویل دهم، طبیعتاً تخلفات و تخلیه‌های غیرمجاز رخ می‌دهد که به همین دلیل، در تمام شهرهای ایران، هنگام ورود به شهرها شاهد انباشت غیرمجاز نخاله‌ها در حاشیه جاده‌ها هستیم که منظره‌ای زشت و ناپسند ایجاد می‌کند.

این کارشناس محیط زیست در پاسخ به این پرسش که برای مهار این وضعیت، چه اقدام فوری و مؤثری باید در دستور کار شهرداری‌ها و شوراهای شهر قرار گیرد؟ افزود: تنها راه، رعایت دقیق قوانین و اجرای کامل شیوه‌نامه‌های موجود است.

مدنی ادامه داد: وقتی قانون و دستورالعمل وجود دارد و می‌توان به پشتوانه آن اقدام کرد، باید حتماً این کار انجام شود؛ البته در خصوص خود قانون نیز ذکر این نکته ضروری است که در برخی موارد، نابسامانی‌هایی وجود دارد. به‌عنوان مثال، رقم جریمه تعیین‌شده برای تخلیه غیرمجاز نخاله‌ها آن آن‌قدر کم است که عملاً بازدارندگی لازم را ندارد؛ یعنی متخلف با خود می‌گوید: ((عیبی ندارد، حتی اگر جریمه شوم، باز هم برایم مقرون به‌صرفه‌تر است تا اینکه نخاله را به سایتی دوردست منتقل کنم.))

وی با بیان اینکه به‌نظر می‌رسد اگر همان قوانین و دستورالعمل‌های موجود به‌درستی اجرایی شوند، بحران نخاله‌های ساختمانی و بازیافت آن کاملاً قابل مدیریت و کنترل است که باید توجه داشت این مدیریت هزینه‌بر بوده و از سوی دیگر، درآمد چندانی برای شهرداری‌ها ندارد اذعان کرد: از همین رو، معمولاً شهرداری‌ها رغبت چندانی به اجرای کامل این قوانین ندارند، چراکه در حال حاضر عمدتاً تمرکز آن‌ها بر کسب درآمدهای روزمره برای تأمین هزینه‌های جاری است.

هشدار رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس در مورد وضعیت آب‌های سدهای کشور

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی با اشاره به وضعیت بحرانی آب ۴۴ سد کشور، گفت: به دلیل پرنشدگی سدهای کشور تأمین برق از نیروگاه‌های برق آبی نیز در بهار و تابستان با مشکل جدی مواجه است.

سمیه رفیعی در جمع خبرنگاران با اشاره به وضعیت بحرانی آب در حوزه‌های کشاورزی و آب شرب، گفت: آمارها نشان می‌دهد ورودی آب مخازن سدهای کشور از ابتدای سال آبی ۱۴۰۳ تاکنون ۳۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافته است. همچنین حجم آب موجود در مخازن سدها نیز نسبت به سال قبل از آن، ۱۸ درصد و نسبت به متوسط پنج ساله ۱۵ درصد کاهش نشان می‌دهد.

وی افزود: وضعیت پنج سد استان تهران هم نیز بحرانی است به شکلی که درصد پرشدگی آن‌ها ۳۳ درصد نسبت به میانگین پنج سال گذشته کمتر شده. همچنین در حال حاضر تنها ۲۴ درصد مخازن این سدها پُر شده‌اند. از سوی دیگر آب معادل برف بالادست این سدها نیز نسبت به سال گذشته بین ۴۷ تا ۵۴ درصد کاهش نشان می‌دهد که این امر وضعیت بحرانی را برای آب استان تهران رقم می‌زند.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی به وضعیت سدهای حوزه آبریز دریاچه ارومیه اشاره کرد و گفت: میزان پرشدگی ۱۳ سد این حوزه نسبت به سال گذشته ۳۶ درصد کاهش یافته است که این امر روزهای سختی را برای این دریاچه رقم خواهد زد.

رفیعی درباره تغییرات اقلیمی یادآور شد: تغییرات اقلیمی در کنار تغییر نکردن الگوی مصرف آب در حوزه‌های شرب و کشاورزی، مدیریت ناصحیح در حوزه کاشت محصولات کشاورزی آب‌بر و عدم استفاده از فناوری‌های جدید آبیاری زمین‌های کشاورزی در کشور، عدم سرمایه‌گذاری مناسب برای بازچرخانی آب و استفاده از فناوری‌های جدید و مدیریت نامناسب در حوزه دیپلماسی آب موجب شده که کشور هم‌اکنون درگیر بحران جدی آب باشد.

وی وضعیت سفره آب‌های زیرزمینی کشور را به‌دلیل برداشت‌های بی‌رویه بسیار اسفبار دانست و گفت: ۳۰ استان کشور درگیر پدیده فرونشست زمین هستند و همین برداشت‌های بی‌رویه و بی‌ضابطه بدون نظارت موجب این امر شده است.

این مقام مسئول درباره وضعیت تالاب‌های کشور، بیان کرد: بر اساس آمارها، ۶۶ درصد تالاب‌های کشور به کانون گرد و غبار تبدیل شده‌اند. همچنین در حوزه تولید برق نیز بر اساس گزارشات وزارت نیرو بیش از ۱۲ هزار و ۵۰۰ مگاوات از نیروگاه‌های برق‌آبی کشور با کاهش تولید مواجه شده‌اند.

رفیعی اضافه کرد: وضعیت تولید برق در کشور با گرم شدن هوا به‌دلیل ناترازی انرژی در کشور و عدم نوسازی و توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در شرایط ناپایدار قرار می‌گیرد. این شرایط سبب خواهد شد بهار و تابستان امسال شرایط بسیار ویژه‌ای در کشور به لحاظ آب و برق ایجاد شود و هیچ راهی فعلا بجز رعایت کردن الگوهای مصرف توسط شهروندان برای گذر از این شرایط نیست.

وی یادآور شد: در کنار این امر انتظار داریم وزارت نیرو و استانداری‌های سراسر کشور به‌صورت ضربتی نسبت به پایش آنلاین تمامی دستگاه‌های دولتی و شرکت‌های وابسته آن‌ها اقدام کرده و هرچه سریعتر ضمن تشکیل بانک اطلاعات این مراکز نسبت به نصب کنتورهای جدید و برخط در تمامی آن‌ها و نصب سامانه‌های پایش آنلاین مصرف انرژی اقدام کنند تا بتوان به صورت سیستمی نسبت به کنترل هرگونه اضافه مصرف این مراکز اقدام کرد.

نماینده مردم تهران در مجلس گفت: اینکه فقط از شهروندان انتظار رعایت الگوی مصرف داشته باشیم ولی دستگاه‌های پرمصرف را به حال خود رها کنیم و بخواهیم فقط با سرکشی‌های

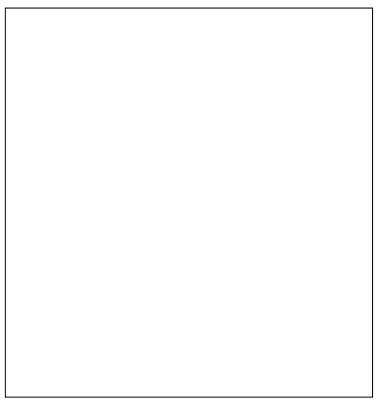

دوره‌ای آن‌ها را پایش کنیم به هیچ عنوان پذیرفته شده نیست.

هزینه ۳۰ هزار میلیاردی طلای کثیف بر سلامت مردم

بر اساس اعلام یک کارشناس، سالانه بین ۵۰۰۰ تا ۷۰۰۰ مورد ابتلا به بیماری‌های پوستی و عفونی ناشی از تماس با زباله در کشور گزارش می‌شود که این بیماری‌ها هزینه‌های میلیاردی به کشور تحمیل می‌کند.

با افزایش تولید پسماند و نبود سیستم مدیریت مؤثر، خطرات جدی سلامت عمومی در حال گسترش است. انباشت زباله‌ها زمینه‌ساز شیوع بیماری‌های تنفسی، پوستی و گوارشی شده و آلودگی منابع آب و خاک نیز رو به افزایش است. کارشناسان هشدار می‌دهند که بی‌توجهی به مدیریت پسماند می‌تواند به بحران زیست‌محیطی و تهدید مستقیم سلامت شهروندان منجر شود.برآورد دقیق تأثیرات سوء ناشی از مدیریت نادرست پسماند بر سلامت عمومی در ایران به‌دلیل تعدد عوامل و متغیرهای تأثیرگذار، امری پیچیده است. با این حال، با استناد به آمار رسمی و مطالعات علمی، می‌توان برآوردهایی ارائه داد که نمایانگر ابعاد گسترده این بحران زیست‌محیطی و بهداشتی هستند. درباره ابعاد مختلف این موضوع با کارشناس حوزه مدیریت پسماند گفت‌وگو کردیم.

ابوعلی گلزاری گفت: سوزاندن غیراستاندارد زباله در مناطق روستایی و حاشیه‌نشین که حدود ۳۰ درصد از پسماندهای شهری را شامل می‌شود، منجر به انتشار آلاینده‌هایی مانند دی‌اکسین، فوران‌ها و ذرات معلق (PM۲/۵ و PM۱۰) می‌شود.

وی عنوان کرد: این آلاینده‌ها می‌توانند منجر به بیماری‌هایی نظیر آسم، برونشیت مزمن و سرطان ریه شوند.وی افزود: بر اساس داده‌های سازمان جهانی بهداشت (WHO) و مطالعات داخلی، سالانه بین ۲۰،۰۰۰ تا ۳۰،۰۰۰ مرگ در ایران به آلودگی هوا، ازجمله ناشی از سوزاندن زباله، نسبت داده می‌شود.

این کارشناس بیان کرد: محل‌های دفن غیراستاندارد زباله باعث نفوذ شیرابه حاوی فلزات سنگین و ترکیبات آلی به منابع آب‌های زیرزمینی و سطحی می‌شوند.

گلزاری گفت: آب آلوده می‌تواند منجر به بیماری‌هایی نظیر اسهال، حصبه، هپاتیت A و حتی سرطان کبد شود.

وی بیان کرد: حدود ۱۵،۰۰۰ مورد بیماری منتقله از آب سالانه در کشور ثبت می‌شود که تخمین زده می‌شود ۳۰ درصد آن ناشی از آلودگی آب توسط زباله‌ها باشد.

وی تأکید کرد: انباشت زباله‌های آلی، زمینه مناسبی برای افزایش جمعیت مگس، پشه، و موش فراهم می‌آورد که این جانوران ناقل بیماری‌هایی مانند مالاریا، لیشمانیوز و طاعون هستند.

این کارشناس تصریح کرد: از ۱۰،۰۰۰ مورد ثبت‌شده سالانه از این نوع بیماری‌ها، حدود ۴۰ درصد ممکن است با زباله‌های مدیریت‌نشده مرتبط باشند. افراد در معرض تماس مستقیم با زباله، به‌ویژه در مناطق فقیر و روستایی، بیشتر در معرض بیماری‌های عفونی و پوستی قرار دارند.

گلزاری عنوان کرد: عفونت‌های پوستی، سرخک و سایر بیماری‌های ویروسی و باکتریایی در میان کودکان و کارگران جمع‌آوری زباله شایع‌تر است. سالانه بین ۵،۰۰۰ تا ۷،۰۰۰ مورد بیماری‌های پوستی و عفونی ناشی از تماس با زباله در کشور گزارش می‌شود.

وی اضافه کرد: برآوردها نشان می‌دهد که هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از این بیماری‌ها سالانه بین ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان برای کشور هزینه دارد.

وی ادامه داد: زندگی در نزدیکی محل‌های دفن زباله یا مناطق آلوده، باعث بروز مشکلات روانی هم مانند اضطراب، افسردگی و نارضایتی از زندگی می‌شود. مطالعات نشان داده که ۱۵ تا ۲۰ از ساکنان این مناطق، با مشکلات روانی مرتبط با شرایط زیست‌محیطی نامناسب روبرو هستند.